

# Večernik

Leto II. (IX.), štev. 270

Maribor, ponedeljek 26. novembra 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri  
Račun pri poštnem čeku, zav. v Ljubljani št. 11.409  
Volja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:  
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13  
Oglaš po tarifi  
Oglaš sprejema tudi oglaš oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

## Kritično stanje kralja Jurija

ZDRAVSTVENI POLOŽAJ ANGLEŠKEGA KRALJA VEDNO SLABŠI.  
— KRALJ PADEL ŽE PONOVO V NEZAVEST.

LONDON, 26. novembra. Zdravstveno stanje angleškega kralja Jurija se je tekom včerajšnjega dne tako poslabšalo, da so zdravniki računali z možnostjo, da nastopi katastrofa. Vročina se je povišala na 39,5 in kralj je padel mestoma tudi v nezavest. Vsi v Londonu navzoči člani kraljeve rodbine so bili zbrani v bolniški sobi. Tudi vso noč od nedelje na ponedeljek je prebil kralj zelo nemirno. Prestolonaslednik, ki se mudi v Afriki, je bil zopet nujno brzoglasno pozvan, naj se takoj vrne domov. Zdravniki se trudijo

z vsemi sredstvi, da bi zmanjšali kralju temperaturo. Pljučnica se je razširila sedaj tudi že na desno stran pljuč. Ker je imel kralj že pred leti pljučnico, je sedaj manj odporen proti tej bolezni. Ker ima tudi slabo srce, so mu že ponovno dali injekcije. Davi je kralj nekoliko zadremal. Glavna kriza nastopi tekom današnjega dne. Ob bolniški postelji je neprestano 5 zdravnikov. Do 10. dopoldne ni bil izdan noben buletin, da se ne bi prebivalstvo preveč razburjalo.

## Narodna skupščina

SKUPŠČINA POJDE ŽE V KRATKEM NA BOŽIČNE POČITNICE.

BEOGRAD, 26. novembra. Današnja seja narodne skupščine je trajala samo pol ure in je bila udeležba poslancev minimalna. Posl. Ša v Liji je imel po prečitani zapisnika daljši govor, v katerem je ostro kritiziral nedelavnost vlade in skupščine, kakor je vladna večina odobrila zapisnik. Nato je predsednik prečital poročilo Glavne kontrole, ki je odklonila odobritev 702.000 Din, ki jih je vlada potrosila za čiščenje volitve v Bosni in Hercegovini. Minister pravde zahteva izročitev demokratskega poslanca dr. Novakovića radi poverbe, minister za narodno zdravstvo pa je predložil zakonske načrte o ustanovitvi fonda za sanacijo vasi, o pobljanju

kužnih bolezni in organizaciji higijenskih služb. Nato je predsednik zaključil sejo s pozivom poslancem, da naj se udeležijo parastosa za umrliim podpredsednikom skupščine Agatonovičem. Prihodnja seja bo jutri dopoldne z istim dnevnim redom. V vladnih krogih se govori, da bo skupščina najbrž že jutri odgodena preko božičnih praznikov. Za časa odgoditve bo zasadal samo finančni odbor, ki bo razpravljal o proračunu.

BEOGRAD, 26. novembra. Komite ministrov bo danes odobril osnutek zakona za pobljanje korupcije, ki bo v kratkem predložen ministrskemu svetu.

## Volitev župana v Splitu

SPLIT, 26. novembra. Pri včerajšnjih županijskih volitvah je bil s 23 od 40 glasov izvoljen za župana kandidat Kmetko-demokratske koalicije dr. Berković. Prejšnji župan dr. Tartaglia je dobil samo 7 glasov. Tudi v mestni svet so bili izvoljeni samo pristasi RDK. Stranke, koalirane v KDK, so sklenile za delovanje v občinskem svetu posebno pogodbo. Po seji je priredilo prebivalstvo novemu županu viharne ovacije.

## Prekmurske vesti

Murska Sobota. Tudi naša velika občina bo praznovala desetletnico ujedinjenja na lep in dostojen način. Na predvečer 30. novembra bo slavnostna seja občinskega sveta, kateri bo sledila poveljka z bakljami in lampijončki ter godbo na čelu po glavnih ulicah. Pred občinsko hišo bodo govorili, združeni pevci pa bodo zapeli nekaj domoljubnih pesmi. Po poveljki bo akademija »Sokola« z bogatimi svečani priliki primernim sporedom: slavnostni govor, telovadne, pevške in glasbene točke, nalašč v ta namen sestavljeni igrakaz in žive slike. Naslednjega dne bodo interie proslave po šolah, v obeh cerkvah in sinagogi pa zahvalne službe božje. Kakor čujemo, namerava v soboto 1. decembra pohiteti večje število zavednih Sobočanov in Sobočanov v Maribor na tamošnje proslave. Tatvine, o katerih smo zadnjic poročali, da so jih izvršili prekmurški cigani po Medijmurju in Hrvatski, do bivajo čimdalje večji obseg. Kradli so vsevprek kar jim je prišlo pod roko. Kakor čujemo, znaša že dosedaj ugotovljena škoda nad 25.000 Din. Unamo, da za-

prti cigani ne bodo sedaj tako hitro zagledali belega dne in da bodo prebivalci imeli nekaj časa pred njimi mir.

Osebnost. G. sodnik Valentin Bidovec, ki je tukaj služboval dolgo vrsto let, odhaja 1. decembra na svoje novo službeno mesto v Radovljico. Na njegovo mesto pride iz Maribora sodnik g. France Verlič. G. Bidovec, ki je bil kot dober tovariš in družabnik povsod zelo priljubljen, želimo tudi v Radovljici vse najboljše.

Gornja Lendava. Ob priliki selitve iz Gornje Lendave na gradič v Polani blizu Tišine, je opazila grofica Ernestina Batthiany, da ji je izginilo mnogo namiznega perila in raznega pribora. Dolgo niso mogli priti storilec na sled. Sedaj se je orožnikom posrečilo izslediti tatvino osebi Batthianjevega mlinarja Aleksandra Kúrónja, doma iz Križevcev, ki je tatvino takoj priznal. Ukradene predmete so našli skrite pri njegovi materi Fr. Kúrónji v Križevcih št. 73, kjer so jih zaplenili in izročili lastnici.

## Zopet tatvina dvokolesarja

Izpred »Ljudske kletke« je nekdo »sumil« moško dvokoleso znamke »Rival«. Čim je lastnik opazil tatvino, se je s svojima tovaršima spustil v lov za kolesarskim tatvom, ki ga je zgrabil na Aleksandrovi cesti. Podjetnega mladeniča so seveda pridržali v zaporu. Če je nedolžen, se bo izkazalo. Zdi se pa, da bo še kaj drugega prišlo na dan, ker je fantič imel v žepu tudi takozvani »yitrih«, kakor je to običaj pri profesionalnih svedrovcih.

**1. decembra naj bo mesto v zastavah!**

## Silni orkani nad zapadno Evropo

V ATLANTSKEM MORJU SE JE POTOPILO VEČ PARNIKOV. — OPUSTOŠENJA NA KOPNEM. — KLICI NA POMOČ.

LONDON, 26. novembra. Že celih 5 dni razsaja nad Anglijo, zapadno in severno Evropo ter nad Atlantskim morjem silno neurje. Vsi parniki, ki jih je zalotilo neurje na odprtem morju, so v nevarnosti, da se potope. Večina ladij, ki so bile v bližini obale, so se zatekle v najbližje luke. Neprestano prihajajo brezzični klici ponesrečenih parnikov za pomoč. Francoske in angleške pristaniške oblasti so odredile velikopotezno reševalno akcijo, pri kateri sodelujejo tudi vojne ladje. Po dosedanjih poročilih se je potopilo večje število ribiških in tovornih ladij, ter 1 nemški in 2 italijanska parnika. Neurje je napravilo velike nevarnosti tudi na kopnem. V Angliji je močno oviran promet, ker so nastale ponekod poplave in so deloma razrušene železniške proge. V Londonu samem je napravilo neurje posebno veliko škodo na hišah in nasadih. V nižje ležečih delih mesta je voda vdrla v hiše in preplavila vse ulice. V lukah počiva vse delo, ker parniki ne morejo odpluti.

PARIZ, 26. novembra. Francoski parniki prihajajo z velikanskimi zamudami. Mnoge ladje, ki so se na potu, pa kličejo na pomoč. Pri alžirski obali se je potopil neki italijanski parnik, pri čemur je utonilo 12 oseb s kapitanom vred. Potnike in ostali del posadke je rešil neki nemški parnik.

PARIZ, 26. novembra. Pri alžirski obali se je potopil italijanski potniški parnik »Cesarea«, ki je bil oddaljen samo še 10 milj od obale. Orkan ga je namreč vrzel ob neko pečino, pri čemur je dobil parnik na spodnjem delu veliko luknjo, skozi katero je voda naglo vdrla v notranje prostore. Potnike so le z največjo težavo rešili v čolne. Še predno pa je mogel kapitan s posadko zapustiti ladjo, se je ta prevrnila in potegnila vse s seboj v hladne morske valove. Parnik »Lacobre« kliče že od 1. ponoči na pomoč. Na kraj nesreče je odplulo več

ladij, ki pa ponesrečenega parnika niso našle. Parniku se je zlomilo krmilo, tako da je postal navadna igrača razdivjanih elementov. Parnik »Gordon« pošilja od 8. jutraj kliče na pomoč.

MILAN, 26. novembra. Po Furlandiji je dviyal v soboto in nedeljo srdit orkan. Vihar je podiral dimnike, telefonske in brzojavne droge ter razkrival strehe. Med silnim bliskanjem in grmenjem je padala gosta toča. V Vidmu in okolici je dosegla več centimetrov. Iz vseh krajev do koroške meje prihajajo poročila o zimski temperaturi. Alpe so pokrite s snegom.

Na Jadranskem in Tirenskem morju je razsajalo težko neurje, ki je povzročilo številne nesreče. Pri Chioggi se je potopila neka ribiška ladja z dvema osebama. V vodovju Viareggia je utonilo 5 ljudi, pri Sestri Ponente pa se je prevrnilo več čolnov, a so se posadke še pravočasno rešile. Trije ribiči so dosegli s plavanjem obrežje, njihovega 64letnega tovariša pa so vrgli valovi sami na suho.

PARIZ, 26. novembra. V francoskih vodah je prišlo več ladij vsled močnega orkana v hude stiske in so pričele klicati na pomoč. Tovorni parnik »Admiral Ponty« se je ponesrečil 120 milj od Quessanta. Več parnikov mu je odhiteo na pomoč. V Parizu samem je vihar porušil večerj zidano ograjo nekakega velikega teniškega igrišča, pri čemur so bili 3 delavci težko, pa lahko ranjeni. Ob obali reke Seine je bil vihar tako močan, da je ruval drevesa s koreninami vred na številnih hišah pa je podrl dimnik.

AMSTERDAM, 26. nov. Švedski parnik »Garn« se je v nizozemskem vodovju potopil s posadko vred. Kljub ponovnim pozivom nekakega mize zemskega rešilnega čolna, kapitan parnika »Garna« ni dovolil, da bi posadka zapustila ladjo. Le en mornar je skočil v morje in se tako reši, do čim so vsi ostali člani posadke s kapitanom vred utonili.

## 18 gostov

18. gostov. Včeraj jutraj izkazovalo stanje znamenitega hotela »Graf«, Eden: Josip P. trpi na kleptomaniji puranov. Sicer taji, pa zelo nerodno. — Radi goljufije sedita dve ptici. Dva sta bila mnenja, da ni med SHS in Avstrijo več potreben potniški vizum. V svojo nesrečo sta prekoračila mejo in tudi vrata znanega hotela. — Izmed številnih razgrajancev, ki so merodajni za sobotno-nedeljsko »štimmungo«, so ujeli tri najbolj glasne in renitentne ter jih zaprli. — Dva pticka pa sta morala radi splošnega suma na nedeljski ričet, ker slutijo v njih dober lov za dolgo iskanimi specialitetami. — Druge prijave pa so splošnega značaja in seveda tudi topot zavzemajo motorji in avtomobili odlično mesto. Med njimi je vozač, ki ima svoje 45. kazén oz. prijavo zabeleženo. —

## Sumljivo prenočevanje

V noči od sobote na nedeljo so stražniki zalotili v Robausovi pekarni nekakega Vincenca G., ki je trdil, da se je zatekel v pekarno samo pod streho, ker ni imel prenočišča. Ker je imel pri sebi sumljivo orodje in ker je že bil večkrat kaznovan radi tatvin, je njegovo prenočevanje zelo

sumljivo. Lanf je bil tudi v Robausovi pekarni in sta bila dva v hiša obsojena pred poroto. —

## Male nezgode

Stana Jožefa je čistila pod veselo krote ji je spodrsnilo ter je padla tako nesrečno na desno senco, da se je onesvestila. Ker je dobila najbrž tudi težje notranje poškodbe, jo je rešilni oddelek odpeljal v bolnico. — Lanut Emil, 21letni židar, je pri delu stopil na žebelj, ki mu je prebil podplat in se zaril v levo nogo. — S kolesa je padla Klara M. ko se je med vožnjo ozrla nazaj. Potolkla si je obrazek, a zgodila bi se bila najbrž težja nesreča, kajti tik za njo je hupal neki privatni avto, ki se je takoj ustavil ter s tem preprečil katastrofo. — V Studencih je neki motociklist povozil psa, ki je cvileč odtekel dalje, a motociklist je padel s svojim vozilom v bližnji plot pri železniškem skadišču. K sreči se je le lahko poškodoval, tako da je po kratkem popravilu mogel nadaljevati svojo vožnjo. — Na mesto zajca je pogodil neki A. S. svojo gonjačo v desno bedro. Po nezdobi sta se oba pobotala za majhno odškodnino.

## H krizi našega narodno-obrambnega dela

Prav je, g. urednik, da ste odprli rubriko v »Večerniku« o tem vprašanju. Zakaj naš Maribor je v obmejni coni in je v prvi vrsti on vpoklican, da razpravlja o vsem, kar je v zvezi z narodno-obrambnim delom. Saj je ravno za Maribor življenjsko vprašanje, kakšne so razmere v naših obmejnih krajih. Pa ne samo to. Maribor bi moral kazati več smisla tudi za naše neosvojene brate in sestre ravno zato, ker je sam ječal dolgo dobo v robstvu tujca. In če vse ni tako, kakor bi naj bilo in kakor bi moralo biti, so zato posebni vzroki. Ali so ti vzroki na vodstvu posameznih organizacij, ali so samo na naši javnosti, ali pa celo na obeh straneh, o tem je potreba razmišljati in priti jedru do dna.

Naj splošno omenim le par vzrokov, zakaj je popustila naša javnost v narodno-obrambnem delu.

Prvi vzrok je ta, da živimo v svobodni nacionalni državi. Po prevratu se je splošno mislilo (in mnogi so še danes tega mnenja), da ne potrebujemo več narodno obrambnega dela v mejah svoje države. Zakaj te naloge je prevzela nacionalna država sama. Ne samo naša narodni interes, da se to delo vrši po nekem načrtanem pravcu, ampak prav tako zahteva to interes države same. Zakaj le narodno zavedno in državi udano obmejno prebivalstvo je oni zid in čuvar, ki bo boljše čuval našo mejo, kakor pa bajoneti in topovi. To je tudi umljivo in do neke meje pravilno stališče. A samo do neke meje. Zakaj mnogo je zaved in stvari zlasti ob meji, kamor država kot taka ne more in tudi ne sme posegati. Pač pa to prav lahko stori posebno društvo. Sicer pa naša naloga res ni, da bi mejo branili pred navalom tujca v tistem smislu, kakor smo jo branili še v prejšnjih razmerah. Gotovo pa je naša naloga in dolžnost, da svoje obmejno prebivalstvo, ki je bilo tako dolgo dobo izpostavljeno tujemu vplivu, duševno prerodimo, tako, da se bo v polni meri zavedalo svoje narodnosti in svoje pripadnosti do države.

Drugi so pa šli še korak dalje. Če so vso skrb za naše obmejno prebivalstvo naprtili državi, so njej prepustili tudi brigo za one dele našega naroda, ki so ostali izven mej naše države. Že prvi so šli korak predaleč, drugi pa že celo. Zakaj, če nam slabičem ni prav, da se tuja država vmešava v naše notranje zadeve, tem manj prav bo drugim močnejšim in konsolidiranejšim državam, da bi se naša vmešavala v njihovo področje. To je jasno dovolj.

Prav tako pa vemo vsi, da vse narodne države podpirajo svoje nacionalne manjšine izven mej lastne države moralno diplomatskim potom. Ta podpora je pa le moralnega značaja in ima tem več uspehov, čim solidnejša je nacionalna država. V tem oziru naše manjšine v tujini ne morejo kaj posebnega pričakovati od nas. Preje se moramo sami ustaliti in urediti resne domače homatije, potem bomo še-le lahko povzdignili svoj glas za svoje zatirane brate in sestre tam zunaj.

Da je navdušenje za idealno narodno obrambno delo med nami usahljilo, je pa še več drugih vzrokov. Idejno in v precejšnji meri tudi v gmotnem oziru je to delo od nekdaj slonelo na ramenih naše inteligence, predvsem našega uradništva. Tako delo pa more vršiti le oni, ki je prost vseh gmotnih skrbi in nadlog ter mu je človeka dostojna eksistenca zagotovljena. Le taki se morejo posvetiti idealnemu delu. Lačnemu je ideal — skorjica kruha, bosemu so ideal — čevlji itd. In naše uradništvo ima najslabši gmotni položaj izmed vseh ostalih držav. Ali je potem čuda, da se je tekom časa lepo idealno narodno-obrambno delo zamenjalo — z idealom skorjice kruha, človeku primernega stanovanja, sploh človeka dostojnega življenja. Razmere so naše uradništvo pritirale tako daleč, da mu ginejo še drugi ideali, ne samo ideal do narodno-obrambnega dela. Tekom desetih let obstanka naše države imamo v tem pogledu zaznamovati naravnost — usodepoln in grozovit — minus. Žal, da je tako, in ne drugače, a je.

Nemajhen vzrok je naše prebujno društveno življenje. Eni in isti ljudje morajo biti člani in dveh, treh, — čisto desetih in še več društev. Ako bi hotel danes pri nas človek obiskati samo vse društvene prireditve onih društev, pri katerih je član, bi moral imeti še eno plačo posebej v ta namen. Zato pa vidimo, da naše pogoste društvene prireditve hiraajo na obiskovalcih. Če si mesečno privoščim eno, je že dosti. Pa pravijo, da je naša dolžnost podpirati to, pa ono itd. Prav radi; a kjer ni, tam se ne more vzeti. Tudi drugih dolžnost je, da bi storili naprav nam, kar je treba. A ne store.

Razdrapanost v našem javnem življenju se je zanesla tudi v naše narodno-obrambne organizacije, ki so se po preobratu izdatno pomnožile. Nemška narodno-obrambna društva so se strnila v eno enoto, pri nas so se pa razcepila na vse polno manjših.

Toda o tem prihodnjič!

## Mariborsko gledališče

### REPERTOAR:

Ponedeljek, 26. novembra. Zaprt.

Torek, 27. novembra ob 20. uri »Adieu Mimik«. Premijera.

Premijera charleston-operete »Adieu Mimik« na mariborskem odru bo v torek, 27. t. m. Ta opereta obeta postati velik »šlager«, zato je premijera izven abonmana. Za šentlenarske abonente pa velja ta predstava v kljub temu.

Gostovanje marib. gledališča v Ptuj. V ponedeljek, 3. dec. bo tretje gostovanje mariborskega gledališča. To pot se vpripori velezbavna in duhovita moderna Fuldova komedija »Ognjenik«. Z »Ognjenikom«, ki je v režiji g. J. Koviča izborna naštudiran, so imeli mariborski igralci povsod izredno velik uspeh pri kritiki in pri publiki. Ta predstava je za deco neprimerna.

### Geografski vestnik.

Pravkar je izšel III. letnik geografske revije, ki si je v razmeroma kratkem času utrla pot tudi med inozemski znanstveni svet. Letnik je precej obširen (162 str.) in ima sledečo vsebino: Baš F., Maribor. II. — Milojević B., Splitska okolina. — Rubić J., Obala Šolte. — Melik A., Morfologija in geodopska izraba tal v Bohinju. — Salopek M., Eocenska sinklinala na otoku Hvaru. — Rus J., Prebivalstvo in obseg francoske Ljubljane v primeri z današnjo. — Gorsky V., Geokemija in kemijsko-geografsko proučevanje pokrajine. — Geograf-

ske novice. — Književnost. — Cena letniku 50 Din. Naroča se pri Geografskem društvu, univerza, Ljubljana.

Koledar »Družbe sv. Cirila in Metoda« za leto 1929

je izšel in ga bo pričela pisarna razposiljati širom Slovenije. Poleg društvenih vesti, bilance in računa vsebuje koledar zanimive sestavke o našem narodnem gibanju in delovanju. Prijatelji naše obrambne družbe bodo koledar radevolje sprejeli in obdržali. Cena 15 Lin. Če bi se komu morebiti pomotoma ne doposla, prosimo, da ga reklamira v pisarni Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

### Proslava 1. decembra v Studencih.

Studenški Sokol priredi povodom praznika 1. decembra v svojem domu svojim razmeram primerno proslavo. Na vspeh je godba, deklamacije, nastop raznih oddelkov in kratak nagovor. Proslava bo dne 1. decembra ob 8. zvečer. Vstopnine ni in tudi ne proste zabave po zaključku proslave.

Izreden občni zbor podružnice Jug. Matice v Mariboru

bo danes, v ponedeljek, dne 26. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika o odstopu odbora, poročila društvenih funkcionarjev, volitev novega odbora in slučajnosti. V slučaju nezadostne udeležbe bo občni zbor pol ure kasneje pri vsakem številu. Občnega zbora se udeležijo tudi delegat pokrajinskega odbora iz Ljubljane. Odbor podružnice J. M. v Mariboru.

## Mariborski in dnevni drobiž

### Praški akademiki-glasbeniki v Mariboru.

Po sijajno uspeli turneji širom naše države, je prispela včeraj v Maribor praška Akademika filharmonija, da v našem mestu zaključi svoje umetniške nastope. Pri popoldanskem osebn. vlaku je sprejela na kolodvoru drage goste precejšnja množica občinstva z zastopniki oblastev na čelu. Po zdravno besedo sta imela predsednik Glasbene Matice g. ravnatelj dr. Tomišek in predsednik JČ-Lige narodni poslanec g. dr. Pivko. Za sprejem se je iskreno zahvalil predsednik filharmonije, g. Červený, nakar so se študentje razmestili v hotele. Mestna občina je dala v to svrhu na razpolago poseben avtobus. Ob 18. je bil prijateljski sestanek v kavarni »Park«, ob 20. pa v »Unionu« koncert, ki bi bil lahko bolj obiskan. Na banketu, ki ga je priredila gostom JČ-liga s pomočjo mestne občine v srebrni dvorani »Uniona«, so govorili poslevoedeči podpredsednik JČ-lige g. dr. Reisman, predsednik češkega kluba g. Bureš in predsednik filharmonije g. Červený. Omembe in vse pohvale vredna je pozornost pevskega društva »Jadrani«, čigar moški zbor je dal z vrsto narodnih in umetnih nesmi banketu tem prijetnejše obilježje. Danes dopoldne so si simpatični praški študentje ogledali Maribor, ob 15. pa so se odpeljali polni lepih vtisov iz naše države v zlato Prago.

### Prvi sneg

smo dobili, pa ne v mestu, ampak na Pohorju in Kozjaku, kar smo že pred meseci doživeli. Vendar je takrat kaj kmalu skopnel, dočim bo sedanjí brezdomno ostal. Posledica prvega snega so bile sveže zimske sapice, ki oznanjajo prihod starke zime. Proroki pravijo, da bo letos baje suha zima, a nekaterim pa kar ne gre v glavo, kaj bo, če Božič ne bo pobeljen... No, do Božiča je še mesec dni, pa ni izključeno, da se do takrat še vsi naveličamo tiste »plojdre«, — ki je prehodni stadij do pravega stalnega snega. Najbolj si tarejo glavo zimski športniki: nedeljski smučarji, sankarji in drsači. Upajmo, da do 1. aprila prih. leta še vsi pridejo na svoj račun, najbolj pa čevljarji, katerim se odvarja velika sezona.

Pri Ruški koči na Pohorju (1250 m) je bila v nedeljo 25. tm. izborna smuka. Sneg čez 30 cm. Razgled na vse strani sijajen in neverjetno obsežen. Obisk slab.

### Zebe me, zebe!

Pa je bil res pomilovanja vreden šolarček, ki je bos stopical po mrzlem pločniku pred deško šolo na Ruški cesti in čakal na začetek pouka. Slabo prehranjena, nezadostno oblečena mora naša mladina v šolo. Posledica pa je bolezen in slab napredek. Mimo šole pridete dve mladi dami in vidite ubogega dečka. Dru go jutro pa sta prinesli zanj par močnih čevljev. Kakšno veselje je bilo to! Kako so žarele oči! In kaj neki je čutila doma, še presehečena mati! V imenu obel iznenadenih izreka neznanimi darovateljicami pristrčno zahvalo učiteljsvo šole.

### Za domačo nalogo 88 stavkov

so dobile učence neke tukajšnje deklške meščanske šole za enkratno domačo nalogo. Vsakdo uvidi, da je takšna zahteva učiteljice pretirana. Preobilica domačih nalog rodi slabe posledice: površnost in plitkost. Deklice morajo hiteti in nimajo časa misliti, zato tripi tudi pisava. Za tako nalogo se rabi 3 polne ure. Kako je vabila krasna jesenska nedelja na sprehod! Pa ni časa: 88 stavkov! In potem še drugi predmeti! Potrebno bi bilo za deklce, da vsaj ob nedeljah pridejo na zrak, ker so med tednom itak ves dan vprežene. Veliko se je že pisalo in zabavljalo od strani starišev, pa kakor vidimo, ne zaleže nič. Nočemo še nikomur škodovati, zahtevamo pa, da se naša želja v bodoče vpoštevata.

### Dobri strelci.

Pri strelski tekmi Strelske družine za medaljo »dobrega strelca« so dosegli včeraj največ točk gg. profesor Čestnik, kapetan Mihailinovič in dijak Majer.

### Pogreb Cirila Cotičeve.

Včeraj popoldne so na pobeškem pokopališču položili k večnemu počitku prerano umrlo gđc. Cirilo Cotičevo, hčerko bivšega ravnatelja »Edinosti« in staroste slovenskih novinarjev, g. Maksa Cotiča. Žalnim obredom je prisostvovalo izredno mnogo občinstva, mariborska primorska kolonija pa je bila zbrana skoro polnoštevilno. Improvizirani pevski zbor je zapel v zadnje slovo turobno »Vigred«. Topli jesenski solnčni žarki so ogrevali prirodo, ko se je zaprl na pobeškem polju nov grob. Bodi vrli mladenci lahka slovenska zemljica, v kateri je našla svoj zadnji dom.

### Poskušeni samomor.

Včeraj popoldne se je gruči izletnikov v Limbuš oz. v Bistrico nudił smešno-razburljiv prizor. Neki dobro oblečen mladenič, približno 26 let star, je splezal na drevo kakor Tarkan in vtaknil svojo glavo v že prej pripravljeno zanjko. Veje so se zagugale in domnevni samomorilec je že visel med nebom in zemljo. Ali vrv se je — najbrž namenoma — odtrgala in kandidat smrti je telebnil v naročje mahovite zemlje. Prisotne dame so se zanj takoj zavzele, ko je v lomljenem slovensko-hrvaškem dialektu začel pripovedovati, da zanj ni več prostora na tem svetu. Dobil je nekaj sočutnih »kovačev« in z njimi jaderno odkuril v temni gozd. — Zdi se, da je bil ta »poskus« samomora dobro premišljen trik delamrznega tipa.

### Iz zelene bratovščine.

Včerajšnja nedelja je bila sijajna lovska nedelja. Na vse strani so se razkropile lovske družine, oznanjajoč smrt dolgoživim bojazljivcem. Eden najizdatnejših lovov je bil pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, katerega je priredil fotograf Vlačič. Devet lovcev je ustrelilo 37 zajcev. Naporni lov se je torej lepo izplačal. — Tudi na Dravskem polju je mr-golelo lovcev, prav posebno pa na koroški strani. Mnogo nedeljskih lovcev pa se je zvečer vrnilo praznih rok, a zato bolj polnih — glav... Mesto zajca so nekateri vlovili — mačka.

## AKADEMIJA

### SOKOLA V MARIBORU

## DNE 30. NOVEMBRA

### Pretep na Pobrežju.

V soboto zvečer je prišlo v neki gostilni na Pobrežju med fanti do ostrega prerekanja. Brata Maks in Ivan, po poklicu mesarja, sta tvorila eno solidarno stranko, dočim je bilo nasprotnikov pet. Vnel se je boj, v katerem je slabša stranka podlegla številno močnejši in sicer je Maks dobil precej veliko rano na nogi in med rebra, dočim je mlajši Ivan, hoteč braniti svojega brata, zgrabil za nasprotnikov nož ter si pri tem porezal en prst in desno dlan. Poklicani rešilni oddelek jima je nudił prvo pomoč.

### Sokolsko društvo v Mariboru

poziva svoje članstvo, da se udeleži proslave 1. decembra v civilu z znakom. Zbirališče ob pol 10, pred Narodnim domom, kjer se zbirajo tudi ostala društva.

### Slovensko obrtno društvo v Mariboru

priredi 7. decembra v veliki dvorani »Narodnega doma« Miklavžev večer za mojstre, mojstrine, pomočnike, pomočnice, ter za vajence in vajenke in prosi mojstre in mojstrine, da ob tej priliki obdarijo svoje. Darila naj se oddajo v društveni pisarni v »Narodnem domu«, ker bodo na Miklavžev večer razdeljena. Po razdelitvi daril se bo vršila prosta zabava, pri kateri bo sviral tudi salonski orkester g. Bureša jun., pa tudi pevski zbor Slov. obrtnega društva bo zapel par pesmic in dramski odsek tega društva bo razveselil obiskovalce tega večera z igro »Ljubosumnost«, tako, da bo ta večer pravi kulturni večer. Prijatelji obrtnišva so dobrodošli. Vstopnina prosta.

# Jack London klub

SLAVNI PISATELJ KOT ZAŠČITNIK ŽIVALI. — NALOGE KLUBOV.

Večerna predstava v enem od mnogih Music-Hallov velikega pariškega boulevarda. Hiša je razprodana, nabito polno in mnogi odhajajo razočarani, ker niso mogli dobiti niti zadnjega stolišča.

Na odru velike dvorane se pleše in žonglira. Veliki svečani program. Posebna atrakcija je »Jim Ley, gospodar psov«. Tako dresirani psi kot so Jimovi, so res nekaj redkega. Čudovite komične in težke umetnosti izvajajo ob zvokih godbe. Veselo je v veliki dvorani. Moški ploskajo, tolčejo se ob kolena, ženske se tresejo od smeha...

Naenkrat pa plane na galeriji po koncu neki mladenič — drugače nezanimiva prikazen, sedaj pa predmet splošne pozornosti. V trenutku postane cilj tisočerih kukač, ko vpije navzdol v lože, po parketu tja do odra: »Krivica, sramota! Proč z dresuro! Proč s trpinčenjem živali!«

Vsega, kar vpije, seveda ni mogoče razumeti, ker brumi tudi publika nad motenjem svoje zabave. Naenkrat uraduje tudi policist. Mladí mož se brani, protestira, mora pa s stražo skozi najbližji izhod proti najbližji stražnici. Nekaj radovednežev mu sledi in on meče listke z naslovom »Club Jack London, Paris IX. 14, Rue Fromentin«.

Jack London je slavní ameriški pisatelj. Njegov klub — kaj je pa to? — V kakšni zvezi je to s kričanjem v gledališču. Vsi, ki so pobrali listek, so tako radovedni, da si poiščejo naslov.

To je klub v varstvo živali s posebno

nalogo protesta proti dresuri, ker je ta vedno združena s hudim trpinčenjem živali. Veliki pisatelj je v svoji »Michael, brother of Jerry« to nazorno in pretresljivo opisal. Mnogim so se s to knjigo pristopili crikusi in vse predstave dresiranih živali.

Prvi Jack Londonov klub proti dresuri je ustanovil dr. Rowley I. 1918 v Bostonu. Danes imajo taki klubi v Ameriki nad 200.000 pristašev in od leta 1922 se širijo po Kanadi, Angliji, Holandski, Švedski, Norveški in Franciji. Francoske podružnice so Pariz, Nantes, Rouen in Bordeaux.

Bogati klubi kupujejo od cirkusov in potujočih krofilcev dresirane živali ter jim vračajo prostost ali jih pa obdržijo v svojih ustanovah, kjer so živali varne pred bičem in lakoto.

Glavno je pa to, da se mora vsak član kluba s častno besedo obvezati za aktivno propagando proti dresuri in proti trpinčenju živali sploh. Posebno vneti izvajajo to propagando tako, kakor opisani mladenič v pariškem Music-Hallu. Zadostuje seveda tudi boikot vseh predstav z dresiranimi živalimi.

Slavní, prerano umrli pisatelj Jack London je v svojih knjigah često orisal in obsodil človeško krutost do živali in njegovi klubi prireajo marljivo predavanje s takimi citati iz njegovih knjig.

Jack London je preživel velik del svoje težke mladosti po gozdovih in prerijah in tako je njegova velika duša najboljše razumela vsa druga bitja narave.

## Mistično oko, ki vidi tudi ponoči

Epohalen izum inž. Bairda.

Nedavno je vzbudil splošno senzacijo izum angleškega učenjaka Bairda, ki omogoča gledanje na daljavo v temi in m. m. Njegov aparat prodre temo, gosto meglo in težke oblake, ne da bi pri tem razsvetljeval okolico ali opazovane predmete. Skrivnostno iznajdbo, ki bo igrala velikansko ulogo v bodočih vojnah, je genijalni izumitelj prodal angleškemu vojnemu ministrstvu. Aparat je dejansko strašno orožje. Je umetno oko, ki bo v noči opazovalo gibanje in premeščanje sovražnikovih čet, manevre brodovja, polete aeroplanov in sploh, kar se bo skušalo prikriti nasprotniku. Izum sloni na uporabi infrardečih žarkov, ki jih človeško oko ne opazi, toda delujejo na fotografsko ploščo, lahko pa se jih pretvori tudi v električno energijo. Baird pa je naknadno konstruiral tudi aparat, ki ne bo služil v vojaške namene, temveč bo v borbi oblasti z zločinci doprinal ogromne zasluge. Ukroteni infrardeči žarki so dobili nalogo, da ščitijo banke, arhive, državne urade in stanovanja pred vlomilci. Stvar moramo zamisliti takole:

V veliki banki je skrit aparat, v velikosti doze za cigarete, ki budno opazuje in nadzira vse kote. V aparatu se spajajo razne električne žice med ogledali, ki so razmeščene po določenem sistemu. Zrcala odbijajo nevidne žarke v vse smeri in nihče se ne more v prostorih pojaviti, da ga ne bi obsjajal nevidni žarek. V banko se vtihotapi vlomilec, a že ga obsijejo temni žarki, ki jih razpršujejo ogledalca. Samo še korak in žarki že avtomatično poženejo v signalni aparat. Vsi električni zvonci prično zvoniti, a specialni gramofon kriči v odprti telefon in prosi telefonsko centralo, da alarmira policijo, ker so v banki vlomilci. Toda aparat je še previdnejši. Niemu ne zadostujejo navedena sredstva. Avtomatično se na vseh dohodih in izhodih spuste močne železne zavese, ki onemogočijo vlomilcu beg. Ves ta varnostni posel opravi električno očesce v malem predalčku. Veliko iznajdbo so že izkoristile nekatere angleške in francoske banke. Razen tega pa bodo z električnim očesom zavarovali tudi muzejske zbirke in sploh vse dragocenosti, ki so izpostavljene dolgotrajnemu.

Infrardeči žarki bodo v najkrajšem času izkoriščeni tudi v druge svrhe in odpirajo tehniki ogromno področje za uredničenje najfantastičnejših idej.

## Skrivnost Mone Lise

Umetniki in umetnostni zgodovinarji se že desetletja pripravljajo o osebnosti in mističnem smehu Mone Lise. Neki grški učenjak misli, da je končno rešil zagonetno vprašanje. Ako je njegova trditev resnična, potem nikakor ni na čast gosp. Giocondi, ki si ni nikdar domisljal, da bo postalo njegovo ime znano po vsem svetu. Grški učenjak trdi, da je bila Mona Lisa hčerka edinka bogatega plemiča Gerardina iz Neaplja. Plemenitost Napolitanca pa je zasenčevala njegova skopost, ki je bila tolika, da kljub lepim takratnim običajem, hčerki ni dal potrebne dote. In zgolj se je, da je krasno dete ostalo do 23. leta devica, kar je takrat pomenilo visoko starost. Zato se je nenadoma odločila, da se poroči. Ker pa med plemstvom ni bil nikogar, ki bi poročil takle brez dote se je poročila z mesarjem Franciom Giocondo. Mogoče jo je mesar ljubil, izključeno pa je, da bi krasotica Mona Lisa ljubila 57letnega, grdega, bjenega, tolstega in umazanega mesarja iz pisa Leonarda, ki je razvidno, da je v hiši Gioconde povsod dišalo po mesnici. Grški učenjak trdi, da se v rekem starem katalogu omenja tudi druga slika Mone Lise, na kateri je slikana v aktu. To je bila prvotno prava slika in veliki umetnik ni nameraval izdelati druge slike. Ker njenemu možu ni mogel pokazati gola ženo, je Leonardo naslikal še drugo, ki je postala tako znamenita. Glavno delo je torej izginilo, delo pa, ki ga občuduje ves svet, je narisano »mimogrede«, da bi se ukanilo moža. Na ta način je tudi rešeno vprašanje, čemu je Leonardo izdeloval sliko štiri leta. Sklepa se, da je on namenoma zavlačeval slikanje, samo da bi se čim dalje zadrževal pri svoji ljubici. Leonardo ni ljubil samo ženo mesarja, temveč tudi njeno sliko, ki jo je ponesel v Francijo, kjer jo je kasneje prodal francoskemu kralju. Bil je primoran, ker ni imel sredstev, vendar je ni oddal kralju, ker se ni mogel ločiti od dragega obraza Mone Lise. Francoski kralj mu je moral sliko odvzeti s silo.

Z Dunaja poročajo, da se je posrežilo iznajditeljem izumiti aparat, ki omogoča poljubno barvanje las. Najnovejša pustna moda za leto 1929 bodo torej lasje, barvani v skladu s kostimom in razsvetljavo. Barvanje las bo izvršeno na način, ki bo dopuščal zopetno odstranjenje barve. Torej damske frizure bodo spomladaj menjale barvo kot kameleoni.

## Sport

### Gradec: Maribor 5:0 (1:0)

Včeraj je mariborsko nogometno moštvo nepričakovano podleglo v izredno visokem razmerju graški reprezentanci. Rezultat je naravnost porazen, a je docela nezaslužen, kajti Mariborčani so predvedli enakovredno igro, toda niso izkoristili ugodnih šans, imeli pa so tudi dokaj smole. Zastrelili so dve enajstmetrovki, nešteto žog je zadelo prečke, največ pa jih je obtičalo v rokah graškega vratarja, ki je bil najboljši mož obeh teamov. Domačini so imeli torej lahek posel, zlasti ker tudi vratar Pelko ni bil najbolje razpoložen. Graška kritika ga dolži dveh goalov, ki sta bila lahko ubranljiva. Branilca sta v polni meri zadovoljila. Dober je bil srednji krilec, a ga je nadkriljeval leví half, ki je predvedel dovršeno igro. Napad je igral brez razumevanja. Krili sta zadovoljivi, notranji trijo pa se ni znašel, zlasti je bil neodločen pri streljanju na goal.

Klub porazu je moštvo Maribora zapustilo v Gradcu najbolji utis in izzvalo mnogo priznanja. Potek tekme je bil zanimiv, čeprav sodnik ni bil dorasel težki nalogi.

### Rapid — jesenski prvak rezerv.

Edini nogometni tekmi sta bili včeraj v Mariboru prvenstveni srečanja rezerv Železničar - Svoboda, ki sta igrali dopoldne na igrišču Železničarja. In Rapid-Maribor popoldne na igrišču Rapida. — Svoboda je preunstila Železničarju obe točki pa ríoríait in je igrala le prijateljsko tekmo 3:3. Sodil je g. Bizjak. Rapid je zaslužen zmagal nad Mariborom 4:2 (4:1). V oči padajoča je bila pri Mariboru odsotnost Lazničke. Velik plus pa zaznamuje moštvo v prihodu Bandića in Marjanovića. Sodil g. Vesnaver. — Odi-grati je še samo tekmo Maribor - Svoboda, tako da bo Rapid s 6 točkami prvak, Maribor s 4 točkami na drugem, Železničar z 2 točkama na tretjem in Svoboda na poslednjem mestu.

### Zagreb—Gradec 5:1 (1:1).

Med tem bo je rezultat včerajšnje med mestne tekme Maribor—Gradec, ki se je odigrala v Gradcu, za nas katastrofalen (0:5), slavi Zagreb po reprezentančni tekmi z Gradcem na svojih tleh veliko in zaslužen zmago 5:1 (1:1). V Gradcu je bilo 1000 gledalcev, v Zagrebu 4000.

### Nesreča Nike Babića na Dunaju.

Nekdanji igralec Gradjanskega Nika Babić, ki je nedavno vstopil kot profesionalni h dunajskemu Rapidu, je v včerajšnji prvenstveni tekmi z Austrijo prvič nastopil za svoj novi klub in imel silno smolo. V 19. min. drugega polčasa ga je Tandler foulal tako surovo, da si je Babić pri padcu zlomil levo roko. — Morali so ga takoj odpeljati v bolnico.

Ljubljana: Primorje - Hermes 6:1 (3:1), Ilirija - Svoboda 5:3 (1:1).

Beograd: prvenstvo BSK:Soko 4:0 — Busk—Obilić 2:2. S tem je postal BUSK kandidat za prehod v nižji razred.

Dunaj: Austria-Rapid 2:2 (1:0), 18.000 gledalcev; Hertha—Admira 1:0 (1:0), 10.000 gledalcev; Sportklub - WAC 3:2 (1:0), 10.000 gledalcev;Vienna - Wacker 1:1 (1:1); FAC - Slovan 2:1 (0:0); Nicholson - BAC 4:2 (1:1).

Praga: Prvenstvo, Bohemia - Sparta 4:1 (1:0); Slavia-Liben 6:1 (3:1), Viktorija Žižkov-Karlin 3:1 (3:0); prijateljska DFC - Rapid 7:1 (5:0).

Budimpešta: prvenstvo: FTC - Vasas 9:0 (4:0); Tretji okraj - Bastya 2:0 (1:0); Hungaria - Nemzeti 4:2 (2:0), »Ofenski 33« - Kispest 4:2 (1:1).

### OBČNI ZBOR JHS.

V soboto in nedeljo se je vršil v Ljubljani občni zbor JHS, na katerem je odstopajoči odbor podal izčrpno poročilo o ogromnem delu, ki ga je opravil v minulem letu. Z ozirom na sklepe, ki določajo smernice novemu odboru, pa je pričakovati, da bo poslovno leto 1929 za našo hazeno in damski sport vobče najplodotnejše.

Od 39 verificiranih klubov je bilo na občnem zboru zastopanih 28 klubov. Zagreb ni bil zastopan. Poročila so bila sprejeta z odobravanjem in odstopajoči

odbor je dobil absolutorij. Pri očitvah sta bili vloženi dve listi. Prodra pa je lista g. Nikolića in so bili v novi odbor izvoljeni: predsednik dr. Pirc; podpredsednik I. Milan Nikolić, podpredsednik II. ga. Pajničeva, podpredsednik III. Dramičanin, tajnik I., Baltezar, tajnik II. Pevalek, tehnični referent Schneller in osem odbornikov med njimi dva Mariborčana, za ISSK Maribor gg.: dr. Stamol in Vodeb Miro.

Najvažnejši sklep na podlagi vloženih predlogov je bila sprememba naslova in razširjenje delokroga JHSa. Dosedanji JHS se imenuje sedaj Jugoslovanski savez hazene in ženskih sportov, ki bo poleg hazene gojil tudi roketmet in ostale ženske sporte. Občni zbor je v nova pravila vnesel tudi važne nuje, spremembe in naprosil kraljico Marijo pokroviteljstva. Za častne člane pa so bili izvoljeni: prosvetni minister Grol, prometni minister Stanič ter dvorni dami Hadžičeva in dr. Tavčarjeva. Pred zaključkom je občni zbor izžrebal tudi nasprotnike in igrišča za tekme državnega prvenstva v letu 1929 ter najstrožje obsodil škodljivo delo Zagrebškega podsaveza, odobril suspenz, ki ga je izrekel odbor JHS, novemu odboru pa naložil, da zadevo temeljito preišče in krivce kaznuje.

Po deveturnem delu je bil občni zbor zaključen in lahko trdimo, da je naš damski sport pred novim razdobjem, ki bo v obilni meri doprineslo k izboljšanju razmer in konsolidaciji v ženskem sportu sploh.

### USTANOVNI OBČNI ZBOR ZBORA HAZENSKIH SODNIKOV.

Po občnem zboru JSH se je vršil tudi ustanovni občni zbor organizacije, ki bo znatno razbremenila delo saveza in podsavezov. Ustanovljen je bil Zbor hazenskih sodnikov, katerega tvorijo sodniki treh razredov: sodniki I. ranga, sodniki I. in II. razreda. V upravni odbor so bili izvoljeni: predsednik Schneller, tajnik in blagajnik Döberlet, odborniki: Baltezar, Jovanović, Nikolić, Cizel.

Po konstituiranju je odbor prešel na korekturo pravil. Izpraševalno komisijo lahko tvori izjemoma samo en član. Izpremenjen je bil § 12. Za službena glasila so bili določeni: »Jutro«, »Sportista« in »Jut. list«. Upravni odbor vrši tudi funkcijo delegiranja in kaznovanja sodnikov. Zbor je edini tolmač pravil igre, čeprav je podrejen JSH. Upravni odbor je razpravljal tudi o šestmesečnem suspenzu g. Voglarja in anuliral sklep JHS, ki predvideva ponovno polaganje izpita. Odbor se je izrekel za diskvalifikacijo.

Tudi z ustanovitvijo Zbora hazenskih sodnikov je storjen v našem damskem sportu velik korak naprej in je z ozirom na strogost pravil izključeno, da bi se mogle dogajati nesolidnosti, ki smo jih bili vajeni v minulih sezonah. Vsaj številno neutemeljenih protestov bo zmanjšano na minimum.

### 20.000 pezet v vetru

V El Ferolu v Španiji se je nekemu bančnemu uradniku pripetila nenavadna nesreča. Nenadoma mu je padel iz rok kovček, se odprl in bogata vsebina je v trenutku postala plen močnega vetra. Za 20.000 pezet bankovcev je veter v divjih vetrih raznesel v vse smeri, po ulicah, strehah in nasadih. Pasanti so sicer takoj priskočili na pomoč prestrašenemu in obupanemu uradniku, toda neizprosni veter je gospodaril s papirji, da niti dobra volja občinstva ni mogla ublažiti veliko nesrečo, ki je zadela uradnika in njegovo podjetje.

### Pola Negri zapušča Hollywood

Pola Negri, znamenita filmska zvezda, je dopotovala v London, da obišče pisatelja Bernarda Shawa. Pravi, da ga obožuje in visoko ceni. Nadeja se, da ji bo velik pisatelj dovolil, da filma eno izmed njegovih dram. Po šestletnem udejstvovanju v Hollywoodu si je zaželela samostojnosti in organizira lastno filmsko družbo. Sama bo izbirala filmski material svoje režiserje, igralce, operaterje itd. Uvodoma bo izdelala tri filme, enega v Angliji, enega v Franciji in enega v Nemčiji.

Teple Thurston:

# Sovražnikova žena

Prvi del.

Prijel je njeno roko, jo položil pred se na mizo ter jo tako držal.

»Mož, ki ne bi ljubil žene, tako vredne ljubezni, kakor Ti, je zrel za ves ta trg tam zunaj, kjer se vse go-  
lufa in izdaja ter redi od nagrablje-  
nega plena.«

Globoško je pogledala v njegove oči, našla pa ni ničesar, kar bi lahko raz-  
umela. Potem se je obrnil in pil kavo.

Pri Sybil Winchestrovih še isti večer je videla, da je že krožila zgodba njenega sestanka z Maddenom.

Francis ni bil navzoč. Njegovo od-  
sobnost je porabila za ironično po-  
hvalo: kako neverjetno spreten člo-  
vek.

»Na kosilu je bil pri meni,« je pri-  
povedovala lady Winchester. »bil je  
pa zelo rezerviran. Ni hotel povedati,  
kdo je bil Tvoj spremljevalec. Mladi  
mož iz Irske. Več ne. Jana, lahko bi  
Ti sama povedala. Ali misliš, da bi  
prišel tudi k nam?«

»Kako gostoljubno! Mislim, da bi  
mu bilo zelo nepriljubno, če bi moral  
priti.«

»Zakaj?«  
»Prebogati ste in prebogatim je od-  
ročila je na vaših mizah.«

»Kaj? — Ali je samo...?«

»Samo Irec je,« je menila Jana.

»Ali me imaš rad,« je ponovila.

»Kje si ga pa staknila?«

»Dicky...«

»O, tako! Eden od Stephenovih ko-  
mičnih originalov. Mislim, da je Irska  
sedaj naravnost interesantna. Tako se  
vsaj govori. Mislim pa, da nihče ne  
ve, kaj se sedaj tam godi.«

Drugi dan je nanesel slučaj, da je  
Jana v Savoy-hotelu naletela na  
Draperja. Sam je sedel ob oknu, ki  
gleda proti Themsi. Opazovala ga je.  
Bila je gost pri neki drugi mizi in si-  
cer od tega trenutka jako raztresen  
gost. Ko se je opravičila in šla proti  
Draperju, so se povpraševali:

»Kaj je neki z Jano? Od kod ima  
naenkrat to resno obnašanje?«

Stephenov obraz je bil, kakor iz-  
rezan iz lesa, Draperjeva glava je bi-  
la pa izklesana iz kamna. Bil je siv  
kakor kamen in trd kakor kamen. Sa-  
mo pri gotovi razsvetljavi je prišlo v  
sive kamenite oči nekaj barvi podob-  
nega. Soha je dihala, začela je živeti,  
ali to je bilo življenje kamna, trdo  
kot granit.

Tak odsev življenja se je pojavil  
na Draperjevem obrazu, ko se je Jana  
približala njegovi mizi.

»Mr. Draper?« je dejala. Sprejel je  
ponujeno roko. »Saj se poznavam. Naj-  
brž ste že pozabili, odkod. Ni vredno  
spominjati se na priliko, ob kateri sva  
se spoznala. Bilo je tam tako pusto,  
da ni bilo mogoče znanstva poglobiti.  
O Vas sem slišala samo to, da ste  
malo prej dospeli z »Mauretanijsko«.  
Vedeti hočete seveda moje ime, ka-  
tero ste že davno pozabili. Jaz sem  
»soproga Stephena Carroll,« kakor se  
pravi v Ameriki.«

»O »soprogi Stephena Carroll« ni  
potrebno govoriti,« je dejal Draper.  
»Včeraj sem zopet slišal Vaše ime in  
ni pretirano, če rečem, da slišim to  
ime čisto, odkar sem v Londonu. Go-  
vori se o Jani Carroll, kakor o moj-  
sterski sliki, katero ima eden od Va-  
ših revnih bogatih ljudi v svoji gale-  
riji.«

»In ki bo mogoče še v Ameriko  
prodana, si mogoče mislite.«

»Z denarjem,« je menil Draper. »se  
da kupiti cvetica s koreninami, ne da  
se pa kupiti zemlje, v kateri raste.  
Tona prsti se lahko kupi, a kaj je to!  
Imel sem prijatelja, ki je kupil tu sta-  
ro graščino ter jo spravil v Ameri-  
ko kakor stavbo iz deščic in papirja.  
Misli je, da bo v Connecticutu ravno  
tako izgledala, kakor na zemlji stare  
domovine, pa se je zmotil. Zdi se mi,  
da se ne dobi za denar, kar si človek  
želi.«

Gledal jo je, trdo, kamenito, kakor  
gledajo skale.

»Kateri okoliščini se pa moram za-  
hvaliti za obnovo znanstva? Opro-  
stili mi boste, ali navadno se dajo lju-  
dje rajši šestič na novo predstaviti,  
kakor pa da bi v meni pozdravili svo-  
jega starega znanca.«

Brez natančnejšega opazovanja je

videla, kako dobro je Madden moža  
presodil. Občutila je, kako vsa topli-  
na njegovih pogledov zadeva mrzel  
kamen in začudeno se je vpraševala,  
kako je prišlo do tega, da je ta mož  
sploh kako sled zanimanja posvečal  
Irski. To je bila njena sodba in v vsa-  
kem drugem, slučaju se sploh ne bi  
več zmenila za moža, ki jo je enkrat  
tako hladno pogledal v obraz. To je  
bilo na drugače. Boriti se hoče za  
njegovo naklonjenost in radi velike  
ideje mora eden upogniti glavo: če  
ne on, potem ona!

»Mislim, da niste prijatelj impulzov,«  
je dejala, »in če ne sprejmete zatrdila,  
da sem prišla impulzivno, potem mi iz-  
podmaknite takoj tla pod nogami.«

Vstal je, ko je pristopila k njegovi  
mizi. Stala sta oba. Ona ravno v soln-  
nem pramenu, ki je padal skozi okno.

»Potem bi bilo bolje, če bi sedli,« je  
predlagal.

Z nasmehom je odklonila povabilo.

»Radi svojih gostiteljev tam doli se  
sedaj ne smem udomačiti pri Vaši mizi,  
pač pa bi morali Vi sesti.«

Storil je, kakor je velela. Ni bil iz  
dežele, kjer moške ne ubogajo žene iz  
kakega predsodka.

Nadaljevala je: »Res, iz nagiba  
sem prišla k Vam. Neki znanec mi je  
pravil, da se zanimam za usodo Ir-  
ske.«

Prekinil jo je:

»V Zedinjenih državah je dvajset  
milijonov Amerikancev iskega poko-  
lenja. Jaz sem med njimi. V Ameriki  
je pa tudi devetdeset milijonov stoo-  
stotnih Amerikancev in med te tudi  
spadam. Amerika ne da srajce, da bi  
pomagala ljudem, ki mislijo le na se-  
be. Ta de Valera je pa eden od tistih,  
ki mislijo le na sebe. De Valera je si-  
jajni govornik, ki lahko govori na  
dveh straneh in na obeh enako dobro.

Velik mož je, a s tem še ni rečeno, da  
je tudi velik Irec. Oprostite mi, ker  
najprej sam govorim, ali nekaj v Va-  
šem obrazu me sili k razlagi stališča  
in k obrambi, predno mi rečete, da  
sem vrgel puško v koruzo.«

Vsako besedo je razumela. Srce ji  
je močno bilo, v njenih očeh je bila  
pa luč, ki je razodevala vso njeno po-  
zornost.

Vplivalo je na njo, kar ji je povedal,  
ali ne tako, kakor si je on mislil. Vi-  
dela je, kako strmo pot ima pred se-  
boj. Opazovala je Draperjev kamenit  
obraz in videla je, da se pod njenim  
pogledom ta obraz oživila. Malo bar-  
ve je prišlo v njegove oči in nekaj  
toplote preko njegovega obraza.

»Povejte, kar mislite povedati,« je  
rekel. »Ne zadostuje mi, da bi to samo  
iskal v Vaših očeh, dasi sem pono-  
sen, ker smem v Vaše oči gledati.«

Videla je, da ni bil pravi trenutek.  
Majhen korak je bil storjen in treba  
je bilo ostati pri njem, da se obdrži  
pridobljeno. En sam prenačilen korak  
in vse bi bilo izgubljeno.

»Tako zanimivo je z Vami govoriti,  
da bi morala kar tu ostati.«

»Potem ostanite!« je rekel.

»Bom! Jutri!«

»Tu?«

»Tu!«

»Ob kateri uri?«

»Nisem možki,« se je smejal. »Sa-  
mo možki so varčni s časom, jaz ga  
pa trtim.«

»Tega ne verjamem prav,« je od-  
vrnil. »Mogoče me hočete jutri ob  
enih o tem prepričati.«

»Dobro ob enih!«

Zapustila mu je nasmeh, ki mu je  
delal družbo pri mizi, dokler je ni za-  
pustil.

(Dalje prihodnjič.)

## Vozni red veljaven od oktobra

Prihod in odhod osebnih vlakov v postaji Maribor gl. kol.

| Prihod vlakov v Maribor gl. k. |                              |        | Odhod vlakov iz Maribora gl. k. |                           |        |
|--------------------------------|------------------------------|--------|---------------------------------|---------------------------|--------|
| Vrsta vlaka                    | Prihaja iz                   | ob uri | Vrsta vlaka                     | Odhaja v                  | ob uri |
| brzi                           | Dunaj                        | 1:15   | brzi                            | Trst                      | 1:45   |
| "                              | Trsta                        | 2:56   | "                               | Zagreb (Sušak, Split)     | 2:10   |
| "                              | Zagreb (Sušak, Split)        | 3:10   | "                               | Dunaj                     | 4:—    |
| potniški                       | Ljubljano (Postojna, Zagreb) | 4:01   | potniški                        | Zagreb (Ljubljano)        | 5:20   |
| "                              | Čakovca (Murska Sobota)      | 6:28   | "                               | Kotoribo (Mur. Sobota)    | 5:35   |
| "                              | Poljčan                      | 7:31   | "                               | Celovec                   | 5:40   |
| mešani                         | Prevalja (Slovenjgradec)     | 7:38   | "                               | Dunaj                     | 6:—    |
| potniški                       | St. Ilja                     | 7:42   | mešani                          | St. Ilja                  | 6:40   |
| "                              | Dunaj                        | 8:14   | potniški                        | Vel. Kanizo (Mur. Sobota) | 8:24   |
| "                              | Velika Kanizo (Mur. Sob.)    | 9:10   | "                               | Dunaj                     | 8:55   |
| "                              | Ljubljano (Zagreb)           | 9:37   | "                               | Postojna (Zagreb)         | 9:20   |
| "                              | Trsta (Zagreb)               | 11:52  | "                               | Fale                      | 10:20  |
| "                              | Fale                         | 11:58  | "                               | Ormož                     | 10:40  |
| "                              | Sammering                    | 12:32  | "                               | Dunaj                     | 13:10  |
| "                              | Celovec                      | 12:53  | "                               | Celovec                   | 13:20  |
| brzi                           | Praga (Dunaj)                | 13:53  | "                               | Rakec                     | 13:25  |
| potniški                       | Ormož (Mur. Sobota)          | 14:40  | mešani                          | St. Ilja                  | 13:30  |
| brzi                           | Beograda (Split)             | 14:51  | brzi                            | Trst                      | 14:25  |
| "                              | Trsta (Reva)                 | 15:09  | "                               | Beograd (Split)           | 14:25  |
| mešani                         | St. Ilja                     | 15:11  | "                               | Dunaj (Praga)             | 15:37  |
| potniški                       | Trsta (Zagreb)               | 16:34  | potniški                        | Vel. Kanizo (Mur. Sobota) | 16:18  |
| "                              | Dunaj                        | 18:20  | "                               | Fale                      | 17:10  |
| "                              | Vel. Kanizo (Mur. Sobota)    | 18:21  | "                               | Ljubljano (Zagreb)        | 17:20  |
| "                              | Fale                         | 18:41  | "                               | Celovec (Slovenjgradec)   | 18:31  |
| mešani                         | St. Ilja                     | 20:31  | mešani                          | St. Ilja                  | 18:45  |
| potniški                       | Beliaka                      | 21:—   | "                               | Pragerke                  | 19:20  |
| "                              | Brnca ob Muri                | 21:34  | potniški                        | Dunaj                     | 2:—    |
| "                              | Kotoribo (Mur. Sobota)       | 21:47  | "                               | Čakovca                   | 21:06  |
| "                              | Zagreb (Ljubljano)           | 22:—   | "                               | Trst                      | 23:25  |

## Za dom, šolo in pisarno

Knjige, moderna literatura, modni  
listi, vse šolske in pisarniške po-  
trebščine dobite najcenejše pri

Tiskovni zadrugi, Aleksandr. 13

Mali oglasi  
Zahtev, da...  
oblasti: vsaka beseda 30 p.  
najmanjši znesek Din. 10.—

Električne instalacije  
popravila, svetilke, likalnike, motorje,  
aparate, elektro blago po konkurenčni  
ceni pri Ilič & Tichy, Maribor, Sloven-  
ska ulica 16. XX.

Samo Din. 26—28 plačate  
za podplatanje ženskih čevljev in Din.  
—38 za podplatanje moških čevljev.  
Tudi vse čevlje z gumastimi podpla-  
ti in snežne čevlje sprejema v popra-  
vilo po najnižjih cenah »Brzopodplata«,  
Tattenbachova ulica 14. 2232

Skladišče v kleti  
ki je betonirana in se lahko kuri, pri-  
pravno za celavito katerega mirnega  
obrata in skladišče na dvorišču pri-  
pravno za garažo se odda v najem.  
Vprašati v Prešernovi ulici št. 18 I.,  
vrata 6. — 2225

Baržun  
v veliki izbiri že od Din. 22.— napre-  
se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Glavni  
trg 17. U

Trgovski lokal  
na Aleksandrovi cesti ali v sredini me-  
sta iščem. Ponudbe pod »Promet« na  
pravno listo. 2242

Kolesarji pozor!  
Ravnokar dospela velika pošiljatev  
električnih svetilk za kolesa »Bosch«.  
Posežite po njih, dokler traja zaloga.  
Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14  
2148

Dva šivalna stroja  
ceneno na prodaj. Frankopanova 15.  
dvorišče. 2199

Na novo preurejena kavarna Park  
čez zimo opira. 2210

Lepa izbirna zaloga

# KRZNA

pri trdki

## L. ORNIK, MARIBOR

KOROŠKA 9 1787

je dosegla z zadnjimi pošiljatkami iz Leip-  
ziga vrhunec. — Le sedaj ima vsak pri-  
ložnost izbrati si najlepše in največje komade.  
Vsevrstno blago za zimsko oblačila največjih  
angleških in čeških tvornic, letos v posebno  
veliki izbiri v zalogi. Cene priznane najnižje.

Modna trgovina

# ANT PAŠ

Maribor, Glavni trg 4  
Potrebščine za K... in šivilje

STAMPILJK  
T. SOKLIČ  
MARIBOR